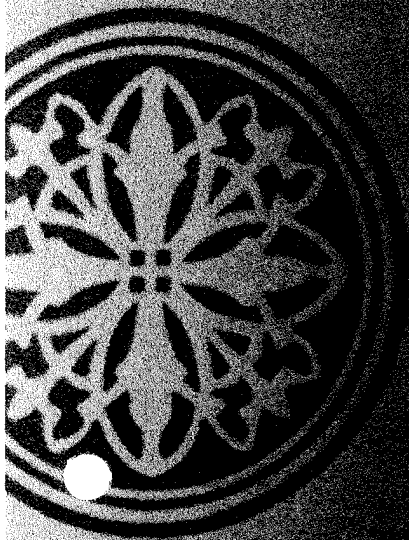

หมวด ๗

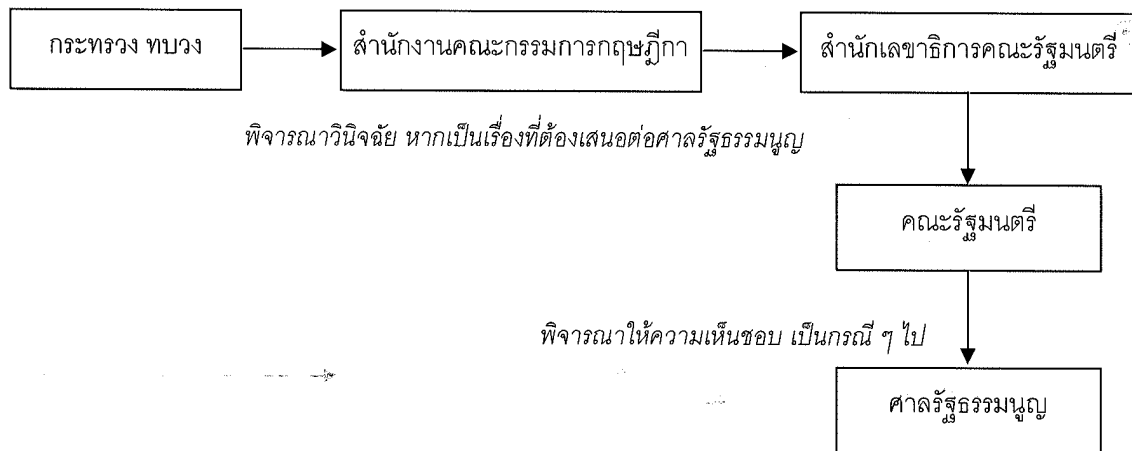
แนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับ
องค์กรตามรัฐธรรมนูญ

๗.๑

การเสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๑๔

๑) กรณีกระทรวง ทบวง มีเรื่องซึ่งประสงค์จะให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๑๔ บัญญัติว่า ในกรณีที่มีความขัดแย้งเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ระหว่างรัฐสภา คณะรัฐมนตรีหรือองค์กรตามรัฐธรรมนูญที่มีใช้ศาลตั้งแต่สององค์กรขึ้นไป ให้ประธานรัฐสภา นายกรัฐมนตรี หรือองค์กรนั้นเสนอเรื่องพร้อมความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัย

ข้อควรระวัง

“ปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ” ต้องมีองค์ประกอบดังนี้

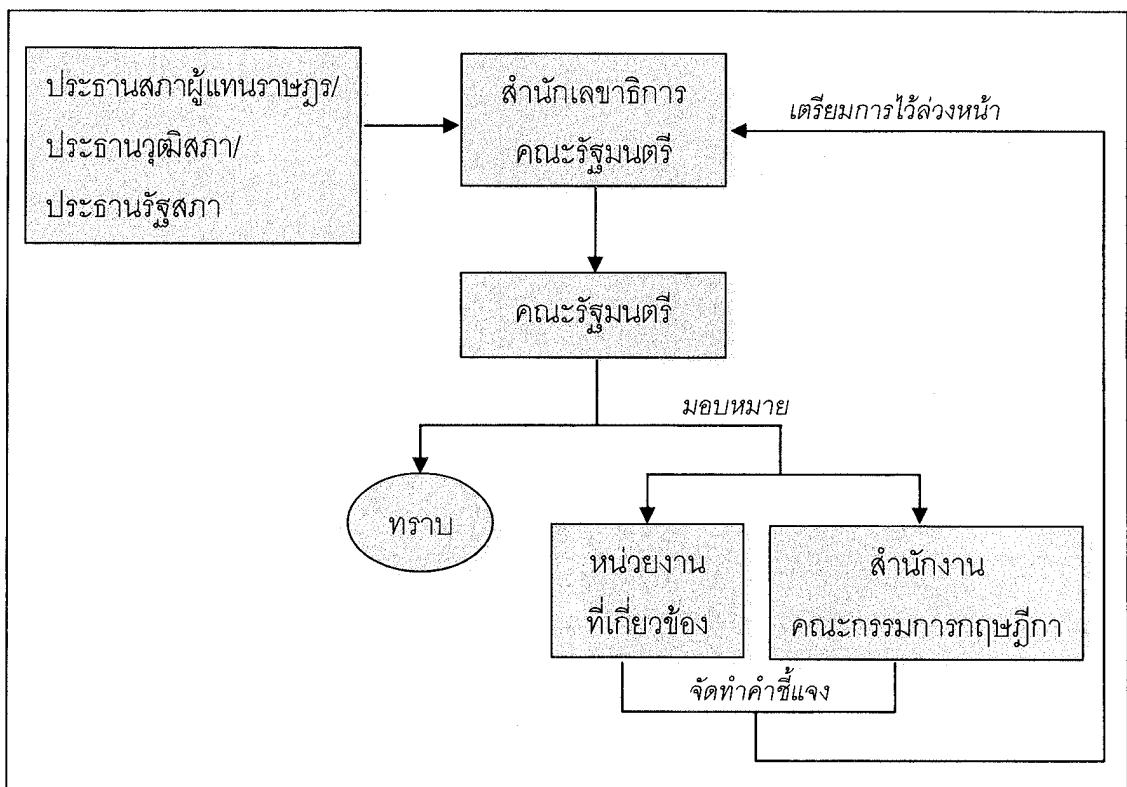
๑. เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นแล้วจริงและมีข้อโต้แย้งกัน ส่วนการสงสัยว่ามีอำนาจหรือไม่ไม่ใช่ปัญหาที่เกิดขึ้นจริง ส่งศาลรัฐธรรมนูญไม่ได้
๒. ต้องเป็นปัญหาของ “องค์กรตามรัฐธรรมนูญ” ซึ่งหมายถึง องค์กรนั้นรัฐธรรมนูญต้องก่อตั้งขึ้น และกำหนดอำนาจหน้าที่ไว้ในรัฐธรรมนูญ เช่น คณะรัฐมนตรี กระทรวง ไม่ใช่องค์กรตามรัฐธรรมนูญ

- ๑๐ กรณีที่มีการส่งความเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติ หรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่คณะรัฐมนตรีเสนอและได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภาแล้วไปให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ (มาตรา ๑๕๔)

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจะเป็นหน่วยงานกลางรับผิดชอบในการประสานการดำเนินการตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กรณีมีการเสนอความเห็นเพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญมีข้อความขัดหรือแย้ง หรือตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

๑๑ ขั้นตอน

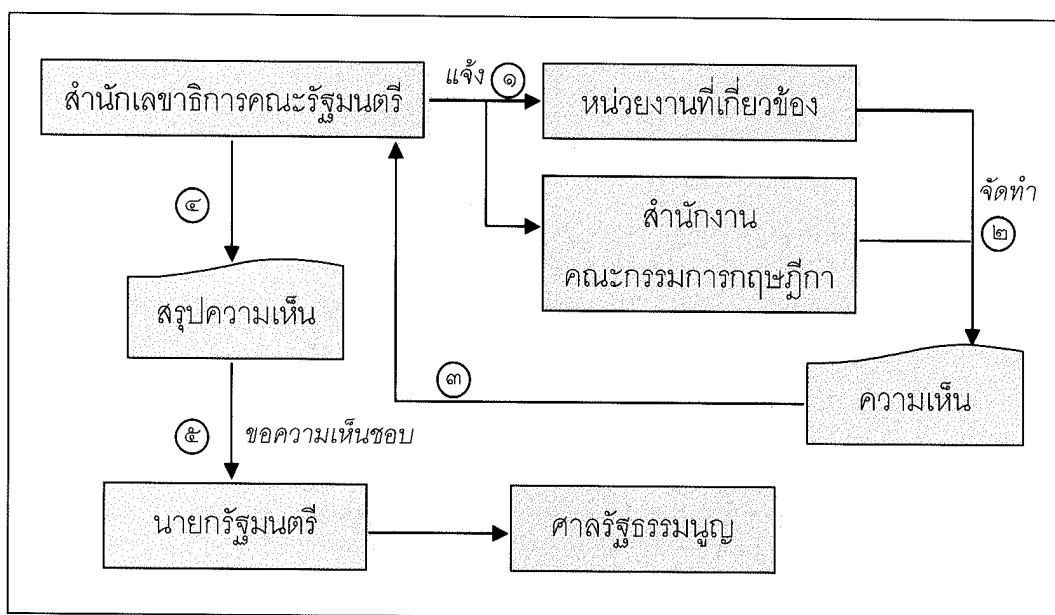
กรณีที่ ๑ ในกรณีที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้รับแจ้งจากประธานสภาผู้แทนราษฎร หรือประธานวุฒิสภา หรือประธานรัฐสภาแล้วแต่กรณี

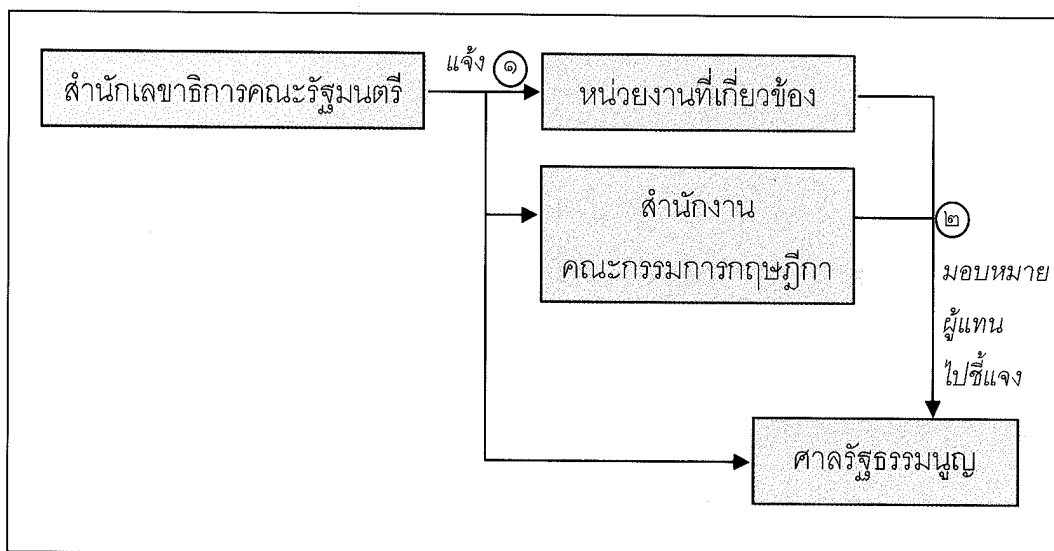
กรณีที่ ๒ ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญมีหนังสือแจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องแสดงความเห็นเพื่อประกอบการวินิจฉัย

• กรณีศาลรัฐธรรมนูญส่งหนังสือดังกล่าวให้นายกรัฐมนตรี

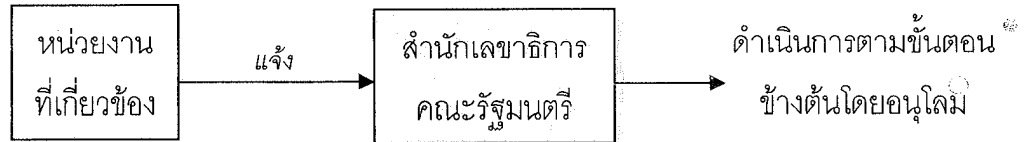
- การขอให้แสดงความเห็นเป็นหนังสือ หรือเอกสาร หากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังมิได้จัดทำความเห็นส่งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

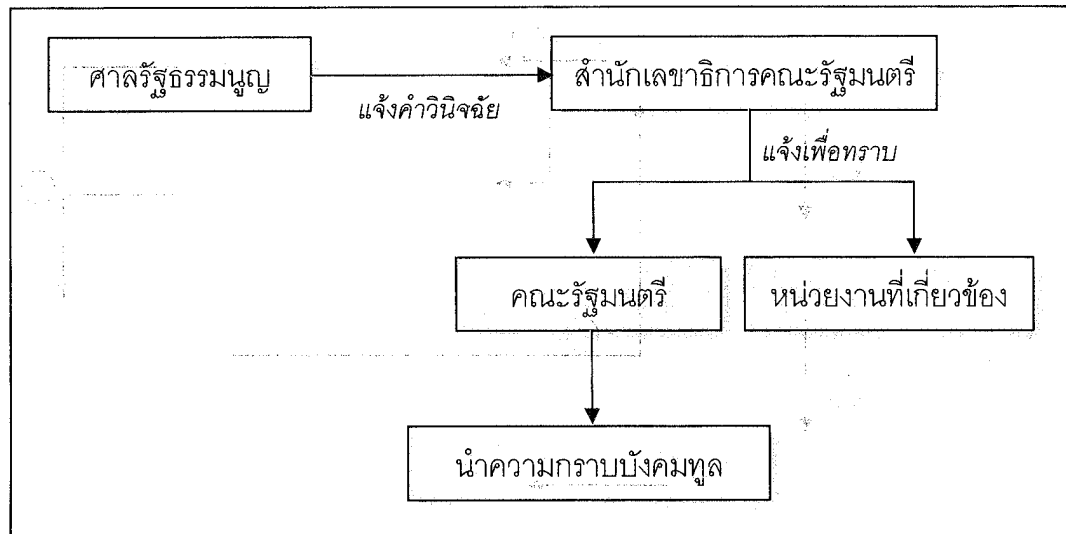
- ขอให้ส่งผู้แทนไปให้ถ้อยคำ

- กรณีศาลรัฐธรรมนูญส่งหนังสือดังกล่าวให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยตรงเพื่อให้แสดงความเห็นเป็นหนังสือหรือเอกสาร หรือขอให้ส่งผู้แทนไปให้ถ้อยคำ

- กรณีเมื่อศาลรัฐธรรมนูญได้แจ้งคำวินิจฉัยเรื่องเกี่ยวกับร่างกฎหมายมาให้ทราบ

ให้ถือปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าวข้างต้นโดยอนุโลม ในกรณีที่มีการเสนอเรื่องต่อองค์กรอิสระอื่นที่จัดตั้งตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เช่น ศาลปกครอง ฯลฯ ด้วย

๗.๒

แนวทางในการดำเนินคดีอาญา คดีแพ่ง และคดีปกครอง

๑ การดำเนินคดีในศาลยุติธรรม

การดำเนินคดีอาญา

เมื่อมีการกระทำความผิดทางอาญาต่อส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจให้แจ้งความร้องทุกข์ให้พนักงานสอบสวนดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิด ไม่สมควรว่าจ้างทนายความยื่นฟ้องคดีอาญาต่อผู้กระทำความผิดเอง

ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจที่ถูกเอกชนฟ้องเป็นคดีอาญาให้ส่งเรื่องให้พนักงานอัยการแก้ต่างคดีให้ ถ้าพนักงานอัยการปฏิเสธหรือขัดข้องในการรับแก้ต่างให้ ให้ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจมีสิทธิว่าจ้างทนายความดำเนินคดีได้

การดำเนินคดีแพ่ง

๑) ให้ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจที่ได้แย้งเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่กับเอกชนในทางแพ่ง หรือกรณีจำเป็นต้องใช้สิทธิทางศาล และกรณีที่ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจถูกเอกชนฟ้องคดีแพ่ง ส่งเรื่องให้พนักงานอัยการที่มีอำนาจหน้าที่ดำเนินคดีเรื่องนั้นโดยตรงดำเนินการ

รัฐวิสาหกิจที่ดำเนินธุรกิจการค้า การบริการ เป็นปกติธุระและเป็นคดีอันเกี่ยวกับธุรกิจการค้านั้น ให้ได้รับการยกเว้นไม่ต้องส่งเรื่องให้พนักงานอัยการดำเนินการ

๒) ถ้าพนักงานอัยการเห็นว่าคดีนั้นตัวความอยู่ในฐานะเสียเปรียบไม่สามารถชนะคดีได้ หรือการดำเนินคดีไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ ให้พนักงานอัยการแจ้งฐานะคดีให้ตัวความพิจารณาว่า ควรยุติการดำเนินคดี หากตัวความเห็นพ้องด้วยกับความเห็นของพนักงานอัยการ เป็นการยุติการดำเนินคดีในเรื่องนั้น

๓) หากตัวความมีความเห็นขัดหรือแย้งกับความเห็นของพนักงานอัยการให้แจ้งความเห็นไปยังพนักงานอัยการ และให้พนักงานอัยการปฏิบัติ ดังนี้

(ก) ถ้าตัวความเป็นส่วนราชการ อันมิใช่ราชการส่วนท้องถิ่น ให้พนักงานอัยการส่งเรื่องให้อัยการสูงสุดวินิจฉัย ถ้าอัยการสูงสุดวินิจฉัยชี้ขาดให้ดำเนินคดีต่อไปตามความเห็นของตัวความให้แจ้งพนักงานอัยการดำเนินการไปตามนั้น แต่หากอัยการสูงสุดวินิจฉัยชี้ขาดเห็นพ้องกับความเห็นของพนักงานอัยการว่าควรยุติการดำเนินคดี ให้ส่งเรื่องให้คณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องวินิจฉัยชี้ขาดว่าควรยุติการดำเนินคดีเรื่องนั้นหรือไม่

กรณีคณะกรรมการสั่งให้ดำเนินคดีต่อไป ให้ส่งเรื่องให้พนักงานอัยการดำเนินการต่อไป หากคณะกรรมการสั่งให้ยุติเรื่อง ให้เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ กรณีนี้ให้พนักงานอัยการส่งเรื่องคืนตัวความ

(ข) ถ้าตัวความเป็นส่วนราชการส่วนท้องถิ่น หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจให้พนักงานอัยการนำความเห็นของตัวความประกอบการพิจารณาสั่งคดี หากยังเห็นว่าคดีนั้นตัวความอยู่ในฐานะเสียเปรียบไม่สามารถชนะคดีได้และการดำเนินคดีไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ ให้พนักงานอัยการใช้ดุลพินิจสั่งไม่รับว่าต่างแก้ต่างได้

กรณีพนักงานอัยการสั่งไม่รับว่าต่างแก้ต่างให้ ให้ราชการส่วนท้องถิ่นหน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจมีสิทธิว่าจ้างให้ทนายความดำเนินคดีในศาลได้

๑) การดำเนินคดีในศาลปกครอง

๑) ให้หน่วยงานทางปกครอง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เป็นคู่กรณีในคดีปกครอง หากมีเจ้าหน้าที่หรือนิติกรที่มีความรู้ความสามารถอยู่แล้ว และประสงค์จะดำเนินคดีปกครองเอง ก็ให้ดำเนินการคดีปกครองเองจนถึงที่สุด แต่ถ้าไม่มีเจ้าหน้าที่หรือนิติกรดังกล่าวหรือมีแต่ประสงค์ให้พนักงานอัยการดำเนินการแทน ให้ทำความเข้าใจกับพนักงานอัยการให้ดำเนินคดีแทนโดยเร่งด่วน หากเป็นกรณีที่ต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ก็ให้ว่าจ้างทนายความผู้เชี่ยวชาญได้ โดยขอความเห็นชอบจากอัยการสูงสุด หรือผู้แทนที่อัยการสูงสุดมอบหมาย และหากมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ ให้ทำความเข้าใจความตกลงกับสำนักงานประมาณในเรื่องค่าใช้จ่ายด้วย

๒) ในกรณีที่หน่วยงานทางปกครอง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐส่งเรื่องให้พนักงานอัยการดำเนินคดีแทนในฐานะผู้รับมอบอำนาจ ถ้าพนักงานอัยการมีความเห็นว่า หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐดังกล่าวอยู่ในฐานะเสียเปรียบไม่สามารถชนะคดีได้ หรือการดำเนินคดีไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ ไม่ควรที่หน่วยงานทางปกครอง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐจะดำเนินคดีในเรื่องนั้น ให้พนักงานอัยการแจ้งฐานะคดีและดำเนินการต่อไปเพื่อให้อัยการสูงสุดวินิจฉัยชี้ขาด และนำเสนอให้คณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยให้ปฏิบัติโดยอนุโลม ดังนี้

กรณีตัวความมีความเห็นขัดหรือแย้งกับความเห็นของพนักงานอัยการให้แจ้งความเห็นไปยังพนักงานอัยการ และให้พนักงานอัยการปฏิบัติ ดังนี้

- ถ้าตัวความเป็นส่วนราชการ อันมิใช่ราชการส่วนท้องถิ่น ให้พนักงานอัยการส่งเรื่องให้อัยการสูงสุดวินิจฉัย ถ้าอัยการสูงสุดวินิจฉัยชี้ขาดให้ดำเนินคดีต่อไปตามความเห็นของตัวความ ให้แจ้งพนักงานอัยการดำเนินการไปตามนั้น แต่หากอัยการสูงสุดวินิจฉัยชี้ขาดเห็นพ้องกับความเห็นของพนักงานอัยการว่าควรยุติการดำเนินคดี ให้ส่งเรื่องให้คณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องวินิจฉัยชี้ขาดว่าควรยุติการดำเนินคดีเรื่องนั้นหรือไม่
- กรณีคณะกรรมการสั่งให้ดำเนินคดีต่อไป ให้ส่งเรื่องให้พนักงานอัยการดำเนินการต่อไป หากคณะกรรมการสั่งให้ยุติเรื่อง ให้เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ กรณีนี้ให้พนักงานอัยการส่งเรื่องคืนตัวความ

๓) กรณีคณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นผู้ถูกฟ้องคดีปกครอง และไม่มีหน่วยงานเจ้าของเรื่องโดยตรง หรือเป็นการฟ้องคดีปกครองในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับมติคณะรัฐมนตรี และไม่มีหน่วยงานเจ้าของเรื่องโดยตรง อีกทั้งไม่ใช่อำนาจในปัญหาข้อกฎหมายโดยตรง ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีนำคำสั่งศาลปกครองที่ให้คำให้การแก้คำฟ้องเสนอนายกรัฐมนตรี หรือรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมาย สั่งการให้หน่วยงาน

ที่เกี่ยวข้องดำเนินการต่อไป โดยให้ถือเป็นมติคณะรัฐมนตรีและไม่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี โดยให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเป็นหน่วยงานกลางประสานงานกับสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานอัยการสูงสุดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อรวบรวมความเห็นแล้วยกยกร่างคำให้การยื่นต่อศาลปกครอง และดำเนินการหรือประสานงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับคดีต่อไป

๑๐ การดำเนินคดีชั้นอนุญาตตุลาการ

ให้ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจที่มีข้อพิพาทในคดีแพ่งและคดีปกครองที่ต้องใช้อุญาตตุลาการในการระงับข้อพิพาทก่อนนำคดีขึ้นสู่ศาล ให้พนักงานอัยการเป็นผู้ดำเนินคดีแทนได้ในชั้นอนุญาตตุลาการ หรือให้ว่าจ้างทนายความดำเนินคดีแทนได้ ทั้งนี้ โดยความเห็นชอบจากสำนักงานอัยการสูงสุดหรือผู้แทนที่อัยการสูงสุดมอบหมาย และหากมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินการให้ทำความตกลงกับสำนักงานประมาณในเรื่องค่าใช้จ่ายด้วย

ข้อควรระวัง

คณะรัฐมนตรีเคยมีมติเมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๔๗ ห้ามทำสัญญาที่มีข้อความให้ส่งคณะอนุญาตตุลาการวินิจฉัย หากจำเป็นต้องมีข้อความดังกล่าว ต้องขอความเห็นชอบคณะรัฐมนตรีเป็นราย ๆ ไป

๗.๓

แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับความเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดิน

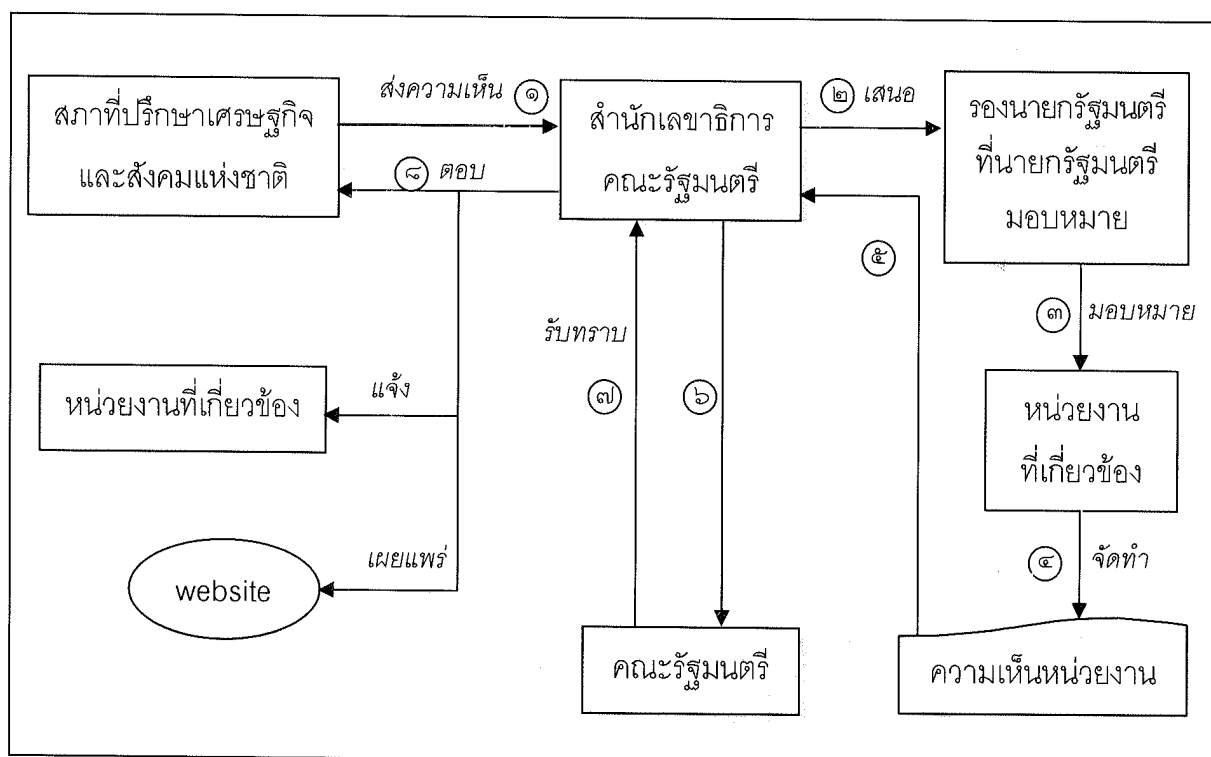
- (๑) กรณีผู้ตรวจการแผ่นดินได้เสนอความเห็นและข้อเสนอแนะไปยังส่วนราชการใด ให้ส่วนราชการนั้นเร่งพิจารณาเรื่องและรายงานผลการพิจารณาและผลการดำเนินการให้ผู้ตรวจการแผ่นดินทราบโดยด่วน โดยไม่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี
- (๒) กรณีผู้ตรวจการแผ่นดินได้เสนอความเห็นและข้อเสนอแนะไปยังนายกรัฐมนตรีโดยไม่ระบุหน่วยงานที่รับผิดชอบ และนายกรัฐมนตรีได้ส่งเรื่องให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีพิจารณา สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจะพิจารณาตรวจสอบความเห็นและข้อเสนอแนะดังกล่าวว่าเป็นเรื่องอะไร เกี่ยวข้องกับส่วนราชการใด แล้วนำเสนอรองนายกรัฐมนตรี สั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรีซึ่งกำกับส่วนราชการนั้น เพื่อสั่งการให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องรับไปพิจารณาดำเนินการ และให้รายงานผลการพิจารณาให้ผู้ตรวจการแผ่นดินทราบต่อไป โดยไม่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี

- (๓) กรณีตามข้อ (๒) หรือผู้ตรวจการแผ่นดินได้เสนอความเห็นและข้อเสนอแนะมายังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ถ้าหากสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นว่า ความเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดินดังกล่าวเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับส่วนราชการหลายหน่วยงาน และเป็นส่วนราชการที่อยู่ในกำกับของรองนายกรัฐมนตรี สั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรีหลายคน ก็จะนำเสนอนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการ ให้ส่วนราชการดังกล่าวพิจารณาดำเนินการ โดยให้ส่วนราชการเหล่านั้นส่วนราชการใดส่วนราชการหนึ่งเป็นหน่วยงานกลางในการรวบรวมความเห็นเพื่อรายงานผลการพิจารณาให้ผู้ตรวจการแผ่นดินทราบต่อไป โดยไม่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี
- (๔) กรณีความเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดินในเรื่องใดจะต้องกำหนดเป็นแนวปฏิบัติราชการโดยทั่วไปและส่วนราชการต่าง ๆ ต้องถือปฏิบัติตาม สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจะส่งความเห็นและข้อเสนอแนะดังกล่าวให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องพิจารณาเสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกาเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรี หากคณะรัฐมนตรีเห็นชอบด้วยกับความเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดิน สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจะแจ้งเวียนส่วนราชการที่เกี่ยวข้องทราบและถือปฏิบัติและแจ้งให้ผู้ตรวจการแผ่นดินทราบต่อไป
- (๕) กรณีที่หน่วยราชการไม่อาจปฏิบัติตามความเห็นหรือข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดินให้ดำเนินการดังนี้
- ให้รัฐมนตรีที่ควบคุมหรือกำกับดูแลหน่วยราชการนั้น เสนอรองนายกรัฐมนตรีที่กำกับดูแลพิจารณาสั่งการ และให้รายงานผลการพิจารณาให้ผู้ตรวจการแผ่นดินทราบ
 - กรณีผู้ตรวจการแผ่นดินส่งเรื่องให้นายกรัฐมนตรีหรือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีนำเรื่องดังกล่าวเสนอรองนายกรัฐมนตรีสั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรีซึ่งกำกับส่วนราชการดังกล่าวเพื่อพิจารณาสั่งการ และให้รายงานผลการพิจารณาให้ผู้ตรวจการแผ่นดินทราบ แต่ถ้าเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับส่วนราชการหลายหน่วยงานและแต่ละหน่วยงานอยู่ในกำกับของรองนายกรัฐมนตรีต่างกัน ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีนำเสนอนายกรัฐมนตรีเพื่อสั่งการ และให้รายงานผลการพิจารณาให้ผู้ตรวจการแผ่นดินทราบต่อไป

เมื่อได้รับหนังสือหรือได้รับการติดต่อจากผู้ตรวจการแผ่นดินหรือสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน เพื่อให้ชี้แจงข้อเท็จจริง หรือส่งเอกสารหลักฐานเพื่อประกอบการพิจารณาเรื่องร้องเรียนแล้ว เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานดังกล่าว จะต้องรายงานให้หัวหน้าหน่วยงานทราบโดยเร็ว และให้หัวหน้าหน่วยงานสั่งการเร่งรัดและติดตามให้รีบชี้แจงหรือส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องไปยังสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินโดยเร็ว เพื่อให้ผู้ตรวจการแผ่นดินจะได้พิจารณาวินิจฉัยคำร้องเรียนเพื่อแก้ไขทุกข์ร้อนให้แก่ประชาชนโดยเร็วตามหลักเกณฑ์การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

๗.๔

แนวทางการดำเนินการต่อคำปรึกษา หรือข้อเสนอแนะ หรือความเห็นของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่เสนอต่อคณะรัฐมนตรี (มาตรา ๒๕๘)

เมื่อสำนักงานสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เสนอความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติมายังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจะนำเสนอรองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย มีคำสั่งมอบให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับไปพิจารณา (ถ้าเกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงานให้มีหน่วยงานหลักเป็นเจ้าภาพจัดประชุมร่วมเพื่อพิจารณา) จัดทำความเห็น ผลการพิจารณา และผลการดำเนินการ แล้วแจ้งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีรับทราบ และเมื่อคณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบความเห็น ผลการพิจารณา และผลการดำเนินการดังกล่าวแล้ว สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจะแจ้งมติคณะรัฐมนตรีไปยังสำนักงานสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเผยแพร่ทาง website ต่อไป